

Streszczenia

1. Jadwiga Woźniak-Kasperek : Epistemologia społeczna dla nauki o informacji.

W artykule przypomniano koncepcję epistemologii społecznej, za której autora uznaje się Jessego Shere. Wskazano potrzebę jej modyfikacji w oparciu o aktualny dorobek nauk społecznych. Zaproponowano wzbogacenie pierwotnej koncepcji pierwiastkiem antropologicznym. Uzasadnienia dla rozszerzenia antropologicznego szukano w analizie nauki jako dobrej praktyki społecznej. Rozważania na temat epistemologii społecznej i jej zastosowania do wzbogacenia podstaw teoretycznych nauki o informacji poprzedzono refleksjami dotyczącymi niedostatecznego związku badań kwalifikowanych jako mieszczące się w zakresie bibliologii i informatologii z praktyką biblioteczno-informacyjną.

2. Bożenna Bojar: Przestrzeń informacyjna tekstu.

W artykule omówiono strukturę przestrzeni informacyjnej tekstu na przykładzie analizy uwag na marginesach książki *Matematyka konkretna*, autorstwa Ronalda L. Grahama, Donalda E. Knutha i Orena Patashnika (PWN, Warszawa 1998). Wyróżniono płaszczyznę informacyjną tekstu, płaszczyznę metatekstu z warstwą relacji intertekstualnych, relacji intratekstualnych i relacji asocjacyjnych tekstowych i pozatekstowych. Strukturę informacyjną tekstu zilustrowano przykładami uwag zamieszczonych na marginesach tekstu przez jego pierwszych odbiorców.

3. Wiesław Babik: Język naturalny narzędziem wyszukiwania informacji jako problem przetwarzania języka naturalnego.

Streszczenie w języku angielskim

Man uses primarily a natural language in the information space, but not only. There are also information retrieval languages (indexing languages) whose future is rather unsure, mainly because of the current more and more common tendencies to retrieve information in the indexing systems with natural languages. The object of my paper is natural language in information retrieval. Information retrieval is one of the basic functions of a natural language processing. This paper is intended to offer an answer to the question about the status of advancement and prospects of further works on the use of natural languages in the

information retrieval process applied in indexing and retrieval systems, including the Internet, based on the existing literature. My answer to that question may become a starting point for further considerations on a broader inclusion of Polish information scientists in the course of general research and application studies.

4. Anna Stanis: Języki opisu rzeczowego dokumentu stosowane w katalogu online bibliotek Uniwersytetu Warszawskiego.

Przedstawiono języki opisu rzeczowego dokumentu stosowane w katalogu online bibliotek Uniwersytetu Warszawskiego w funkcji metainformacyjnej oraz w funkcji wyszukiwawczej. Omówiono historię opracowania rzeczowego w BUW i aktualnie stosowane języki opisu rzeczowego dokumentu: jhp KABA, LCSH, KBK. Opisano najnowsze rozwiązanie wykorzystania nowoczesnych technologii w komunikacji z użytkownikiem oprogramowanie Chamo.

5. Marek Nahotko: Współdziałanie metadanych w systemach informacyjnych.

Współdziałanie (ang. *interoperability*) jest jedną z najważniejszych cech współczesnych systemów informacyjnych, dotyczącą wszystkich aspektów ich funkcjonowania. Szczególne znaczenia nabrała ona w środowisku sieci globalnych. W artykule przedstawiono problemy współdziałania metadanych jako elementu współdziałania systemów informacyjnych, w szczególności bibliotek cyfrowych. Oba rodzaje współdziałania zostały zdefiniowane. Omówiono najważniejsze koncepcje lokowania współdziałania metadanych wśród różnych rodzajów współdziałania systemów informacyjnych. Wymienione zostały najczęściej stosowane metody osiągnięcia współdziałania metadanych na poziomach: schematu, rekordu i repozytorium. W ostatniej części artykułu zaproponowany został model współdziałania metadanych uwzględniający ich semantykę, syntaktykę i pragmatykę wraz z zestawieniem narzędzi stosowanych na tych poziomach.

6. Grzegorz Bednarek, Agnieszka Wróbel: Metadane a proces ciągłej digitalizacji obiektów bibliotecznych.

W polskich bibliotekach cyfrowych dyskutując nad metadanymi skupiano się przede wszystkim nad metadanymi deskryptywnymi. W artykule przedstawiono korzyści płynące z

zastosowania w bibliotece cyfrowej różnych standardów metadanych. Podejście to pozwala na gromadzenie wielu, dalece różniących się informacji o obiekcie cyfrowym (metadane administracyjno-techniczne), do tej pory nie gromadzonych w polskich bibliotekach. Dodatkowo pokazano, że różne sposoby gromadzenia metadanych (zapis w obiekcie cyfrowym, zapis w oddzielnym pliku) uzupełniają się stanowiąc jednocześnie dodatkową ochronę przed utratą danych.

7. Paweł Borettini: Informacja farmaceutyczna w krajach Unii Europejskiej. Motywy, narzędzia i techniki wyszukiwawcze.

Streszczenie języku polskim

Artykuł prezentuje zjawisko importu równoległego. Zostały w nim opisane aspekty prawne oraz heurystyka wyszukiwawcza informacji z zakresu importowanego produktu. Za przykład posłużył produkt o nazwie Betaxolol pochodzący z innego kraju Unii Europejskiej. Proponowany sposób wyszukiwania dotyczy produktu pochodzącego z rynku portugalskiego. W procesie wyszukiwania posłużono się wybranymi bazami tj. ATC/DDD Index (WHO) BAZYL, Drug Bank i Infarmed.

Opisano również budowę i zastosowania klasyfikacji ATC stworzonej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) oraz sposób na znalezienie produktu za pośrednictwem indeksu na stronie internetowej WHO.

Streszczenie w języku angielskim

The paper presents the phenomenon of parallel imports. It describes the legal aspects of information retrieval and heuristics in the field of the imported product. A product called Betaxolol coming from another EU country served as an example. The proposed search method applies to the product from the Portuguese market. Selected databases such as the ATC/DDD Index (WHO) BAZYL, Drug Bank and Infarmed were used in the search process.

The article also describes the construction and application of the ATC classification created by the World Health Organization (WHO) and the way to found the product via an index on the WHO website.

8. Magdalena Sobota: Społeczeństwo informacyjne. Analiza definicji.

Termin *Społeczeństwo informacyjne* używany jest od lat 60. minionego stulecia. W artykule poddano krytycznej analizie dwadzieścia definicji pochodzących z publikacji zwartych, artykułów i dokumentów rządowych. Stwierdzono, na jakie aspekty związane ze społeczeństwem informacyjnym najczęściej, a na jakie najrzadziej zwracali uwagę autorzy wybranych definicji. Przytoczono te wyjaśnienia, które po dokonaniu analizy uznano za najbardziej wartościowe, zaproponowano własną definicję będącą zwięźczeniem dokonanego przeglądu.

9. Grzegorz Gmiterek: Cyfrowy podział w erze sieci drugiej generacji.

W artykule skoncentrowano się na głównych problemach dotyczących podziału cyfrowego (ang. digital divide) zarówno w tradycyjnym rozumieniu tego terminu, jak i jego poszerzenia o nowe aspekty związane z wykorzystaniem przez użytkowników sieci narzędzi należących do szeroko rozumianego Web-u 2.0. Autor zwraca uwagę na nierówności w dostępie do nowych technologii, ale także umiejętności ich efektywnego i interaktywnego wykorzystania w codziennym obcowaniu z zasobami informacyjnymi współtworzonymi przez użytkowników sieci.

10. Marta Romańska: Przestrzeń biblioteki na wyciągnięcie ręki. Kiosk informacyjny dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku i słuchu.

W placówkach pojawia się coraz więcej technologii umożliwiających niepełnosprawnym czytelnikom „sprawne” korzystanie z usług bibliotecznych. Artykuł przybliży problemy korzystania z bibliotek przez osoby niepełnosprawne. Dużo uwagi poświęcono funkcjonowaniu w bibliotekach urządzeń typu kiosk informacyjny (przeprowadzono odpowiednie badanie ankietowe w wojewódzkich bibliotekach publicznych w Polsce). Rozważania podjęte przez autorkę wskazują na konieczność dostosowania bibliotek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wprowadzanie do jej oferty nowych technologii wspomagających.

11. Justyna Adamus-Kowalska: Zarządzanie zasobami wiedzy w urzędach administracji publicznej.

Urzędy administracji publicznej prowadzą wiele procesów, w których wykorzystuje się narzędzia zarządzania informacją. Narzędzia te służą rozpoznaniu i właściwemu wykorzystaniu zasobów informacyjnych organizacji. Zarządzanie informacją jest tym elementem pracy administracyjnej, który odpowiada za miejsce informacji w procesach decyzyjnych. Zarządzanie informacją należy odróżnić od zarządzania wiedzą. Zarządzanie wiedzą obejmuje cały proces przetwarzania i wykorzystywania wiarygodnych informacji. Wiedza, w przeciwieństwie do informacji jest zakorzeniona w doświadczeniach, przekonaniach, przemyśleniach i oczekiwaniach użytkowników, stąd też pojawia się potrzeba dzielenia się wiedzą. Urzędy administracji publicznej podejmują szereg działań mających na celu kształtowanie wiedzy, m.in. poprzez zbieranie i kumulowanie informacji oraz jej porządkowanie i rozpowszechnianie. W artykule przedstawiony został problem zarządzania zasobami wiedzy w kontekście rozwoju nowoczesnych narzędzi stosowanych w administracji elektronicznej (eGovernment).

12. Stanisława Kurek-Kokocińska: Rozwój bibliografii chopinowskiej w Polsce.

Omówiono rozwój bibliografii chopinowskiej w Polsce będącą podstawą do badań muzykologicznych, historycznych i kulturoznawczych. Przedstawiono różne rodzaje bibliografii światowego piśmiennictwa dotyczącego F. Chopina sporządzone przez polskich specjalistów.